

KHS/HV
nhv-ansokan@socialstyrelsen.se

Ansökningsförfrågan angående att bedriva viss vård inom vårdområdet analcancer som nationell högspecialiserad vård

Socialstyrelsen utlyser härmed möjligheten för samtliga regioner att ansöka om tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård inom vårdområdet analcancer.

Bakgrund

Socialstyrelsen har den 17 juni 2025 beslutat att viss vård vid analcancer, enligt definition nedan ska utgöra nationell högspecialiserad vård och bedrivas vid fyra vårdenheter.

Definition

Patienter med kliniskt bedömd eller PAD-verifierad anal skivepitelcancer aktuella för kurativt syftande onkologisk behandling ska remitteras till NHV-enhet för:

- Onkologisk behandling
- Uppföljning efter behandling
- Planering av rehabilitering avseende specifika biverkningar efter radiokemoterapi.

Förtydliganden till definitionen

- Inkluderar även patienter med oligometastatisk sjukdom
- Patienter kan i vissa fall följas upp på hemort med stöd av NHV-enhet om det bedöms lämpligt, till exempel vid hög ålder, omfattande samsjuklighet etc.

Tillståndprocessen

Det är Nämnden för nationell högspecialiserad vård (nämnden) som beslutar om vilken eller vilka regioner som beviljas tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård samt beslutar om de särskilda villkoren för tillståndet. En sakkunniggrupp har fått i uppdrag av Socialstyrelsen att utreda och ge förslag på vilken hälso- och sjukvård som ska utgöra nationell högspecialiserad vård och hur många enheter sådan vård ska bedrivas på. Sakkunniggruppen föreslår i sin utredning de särskilda villkoren som bör gälla för aktuellt tillstånd, se bilaga 1. Socialstyrelsen har remitterat sakkunniggruppens utredning. De särskilda villkoren

för aktuellt tillstånd kan komma att justeras av nämnden när beslut om tillstånd fattas.

Regionen ska även uppfylla de generella villkoren som framgår av 4 kap. Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:48) om nationell högspecialiserad vård.

Inför nämndens beslut kommer Socialstyrelsen att inhämta ett yttrande från en särskild beredningsgrupp.

När nämnden fattar beslut om vilken eller vilka regioner som ska få tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård ska patientens bästa vara utgångspunkten vid bedömningen (se prop. 2017/18:40 s. 51 f.). Även systemkonsekvenser t.ex. påverkan på akutsjukvården, patienttransporter samt utbildning och forskning får beaktas vid en fördelning av tillståndet/tillstånden om det är för att säkerställa patientens bästa.

Hur ansökan om tillstånd görs

- Fyll i ansökningsblanketten
- Till ansökan bifogas en verksamhetsplan
- Ansökan ska ha inkommit till Socialstyrelsen **senast den 14 november 2025** på adress Socialstyrelsen, 106 30 Stockholm eller NHV-ansokan@socialstyrelsen.se. Märk ansökan med det tillstånd som ansökan gäller.

Om en region avser att ansöka om flera tillstånd ska regionen fylla i en ansökningsblankett och verksamhetsplan för varje tillstånd.

Kontakt

Vid eventuella frågor eller funderingar kring ansökningsförfarandet kontakta: NHV-ansokan@socialstyrelsen.se

Bilaga 1. Förslag till särskilda villkor

Kritisk personalkompetens

Samtliga specialister/professioner i det multidisciplinära teamet ska ha specifik erfarenhet/kunskap/kompetens inom det definierade området:

- Specialistläkare i onkologi
- Specialistläkare i onkologi med inriktning mot strålbehandling
- Specialistläkare i bild- och funktionsmedicin
- Specialistsjuksköterska i onkologi
- Kontaktsjuksköterska
- Undersköterska
- Koordinator

Andra kompetenser eller förutsättningar för att vården inom det definierade området ska kunna bedrivas

- Specialistläkare i kirurgi
- Specialistläkare i patologi
- Fysioterapeut
- Dietist
- Sexologisk kompetens
- Tarmterapeut
- Uroterapeut

Kritisk utrustning eller lokaler

- För att genomföra behandlingen krävs avancerad strålbehandlingsutrustning med tillgång till moderna metoder.

Övriga villkor

- NHVe ska tillsammans ansvara för en nationell MDK. Alla nationella enheter ska ha kompetens och resurser att ansvara för vårdskapet för MDK:n, inklusive sekundärgranskning av diagnostiskt underlag.
- NHVe ska bidra till att forskning inom det aktuella sjukdomsområdet bedrivs.
- NHVe ska verka för strukturerad uppföljning av vårdområdet, t.ex. genom kvalitetsregister.
- NHVe ska ansvara för överrapportering till remitterande enheter och upprätta individuella vårdplaner.
- NHVe ska följa upp patientrapporterade mått.
- NHVe ska verka för uppdatering av befintligt vårdprogram inom det definierade området.